

Delårsrapport per den 31 oktober 2020

Äldrenämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Ekonomi	5
Driftsammandrag	5
Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?	6
Investeringar	7

Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag är att för personer 65 +svara för myndighetsutövning och verkställande enligt ffa stora delar av socialtjänstlagen men även andra regelverk. När det gäller hemtjänst och hemsjukvård gäller uppdraget alla åldrar.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Äldrenämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Kostnaden med anledning av covid-19 bedöms resterande del av året beror helt på hur smittläget utvecklas. Tillgång till skyddsutrustning och kunskap och erfarenhet ifrån våren innebär dock att förutsättningarna är goda för att såväl hindra en smittspridning och att ha god kostnads kontroll.

Bemanningscenter, en åtgärd som planerats med anledning av covid-19, har delvis finansierats genom statsbidrag på 600 000 kronor. Statens löfte om att kompensera kommunerna för majoriteten av merkostnaderna kommer leda till att den ekonomiska nettoeffekten för nämnden inte blir så stor.

De ekonomiska effekterna av covid-19 uppmärksammas främst genom rapportering av statistik och fakturering, som sker med en månads eftersläpning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 415 849	1 464 474	48 625
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	<i>1 281</i>	<i>0</i>	<i>-1 281</i>
Investeringar, netto	1 000	1 000	0

Väsentliga avvikelser

Väsentliga avvikelser i ekonomin kommenteras särskilt.

Prognos för förvaltningskostnader, övergripande verksamhet, samt hemsjukvård förblir samma som föregående prognos. OPI (omsorgsprisindex) har fastställts vilket påverkat främst hemtjänst och vårdbostäder.

Inom hemtjänsten prognostiseras ett något högre överskott än tidigare prognos. Anledningen är att coronapandemin fortsättningsvis har en stor påverkan inom hemtjänsten och hemtjänststimmarna ligger fortfarande på samma nivå som i somras, vilket är en lägre nivå än föregående år. Även en lägre kostnad för justeringen av ersättning inom ytterområden har bidragit till en förändrad prognos.

Inom vårdbostäder förväntas ett högre underskott än tidigare på grund av ett högre OPI än väntat, ökade kostnader för extra ersättningar. Ytterligare en korttidsenhet kommer öppnas vilket kommer öka kostnaderna. Eventuellt kan en del av dessa kostnader återsökas 2021.

En mindre nettoeffekt av coronapandemin prognostiseras till cirka 1,2 miljoner kronor. Dessa kostnader förväntas inte kunna återsökas genom statsbidrag.

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2020	Oktober 2020	Oktober 2019
Antal individer med minst en utförd insats i hemtjänst (varav yngre än 65)	Förväntas öka	2819 (299)	2790 (298)
Antal individer hemsjukvård	Förväntas öka	694(maj)	725(augusti)
Antal individer vårdboende	1800	IU	IU
Antal personer aktuella inom myndighet ÄOF ¹	4350	4105	4235

¹ Källa LinQ rapport 12, urval Ärendetyp ÄO serviceavtal och ÄO äldreomsorg oktober 2019 ,resp oktober 2020

Väsentliga avvikelser

Antal personer aktuella inom myndighet ÄOF har under hela början av 2020 varit fler än samma period föregående år fram till maj månad, då färre personer var aktuella. Tidigare under året har det varit ca 200 personer fler jämfört med tidigare år. Det är möjligt att det är en tillfällig nedgång som kan förklaras av rädsla för att smittas med Covid -19. Prognosvärdet föreslås dock inte förändras i nuläget.

Tekniska problem med att få ut statistik gör att statistik ej blir komplett

Personal

Personal	Oktober 2020	Oktober 2019	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	389	371	-
Total sjukfrånvaro	6,0	7,0	5,2
Extern personalomsättning	9,3	6,2	8

Väsentliga avvikelser

Ökningen av antalet tillsvidareanställda analyseras särskilt. Statistiken avser den samlade Social och omsorgsförvaltningen exklusive medarbetare som arbetar med ekonomiskt bistånd

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 31 oktober 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-okt 2020	Budget jan-okt 2020	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Förvaltningskostnader	53 044	50 344	-2 700	45 730
Övergripande verksamhet	34 359	23 379	-10 980	24 438
Hemtjänst	353 078	456 229	103 151	382 596
Hemsjukvård	74 227	71 887	-2 340	69 948
Vårdbostäder	662 512	618 557	-43 955	607 093
Summa	1 177 220	1 220 396	43 176	1 129 805

Prognos resultat 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
Förvaltningskostnader	65 313	60 413	-4 900	60 186
Övergripande verksamhet	34 358	28 054	-2 457	29 135
Hemtjänst	468 467	547 475	79 008	458 352
Hemsjukvård	91 805	86 264	-5 541	88 176
Vårdbostäder	759 753	742 269	-17 485	730 107
Summa nettokostnader, tkr	1 415 849	1 464 474	48 625	1 365 956
<i>varav kostnader</i>	<i>1 730 397</i>	<i>1 773 077</i>	<i>42 680</i>	<i>1 709 129</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>314 548</i>	<i>308 603</i>	<i>5 945</i>	<i>343 173</i>

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i driftsammandraget ovan	1 281	0	-1 281

Analys och kommentar

Äldrenämndens resultat per oktober är ett överskott på cirka 43 miljoner kronor, prognosen för helåret är ett överskott med cirka 49 miljoner kronor. Det prognostiserade överskottet är något lägre än tidigare prognos. Detta beror framförallt på ett högre OPI än förväntat.

De största avvikelserna i prognosen handlar om högre kostnader inom vårdbostäder för extra ersättningar och osäkerheter kring kostnader för betalningsansvar. Hemtjänsten redovisar ett stort överskott som främst förklaras av att det utförts färre hemtjänsttimmar (bland annat som en konsekvens av coronapandemin) samt att den väntade effekten av demografin inte uppnåtts. Gällande prognosen för coronakostnader kvarstår tidigare prognos. Majoriteten av kostnader orsakade av coronapandemin förväntas erhållas genom statsbidrag, dock förväntas en mindre nettoeffekt som inte kommer kunna återsökas på grund av de kriterier som finns.

Prognosen för förvaltningskostnader, övergripande verksamhet och hemsjukvård är oförändrad sedan senaste delårsrapporten i augusti.

Hemtjänst

Inom hemtjänsten uppskattas ett överskott på 79 miljoner kronor. Bedömningen är däremot att överskottet inom hemtjänsten år 2020 kommer att bli högre än så, varav en försiktig prognos har gjorts på grund av osäkerheter som beskrivs nedan. De största orsakerna till överskottet är färre antal hemtjänsttimmar än budgeterat samt att vi inte haft den förväntade effekten av demografi. Hemtjänststatistiken för oktober visar cirka 55 000 utförda timmar per månad i jämförelse med oktober år 2019 cirka 64 000 timmar per månad. Antalet färre hemtjänsttimmar bedöms ha uppstått som en konsekvens av coronapandemin. Sedan mars har betydligt färre hemtjänsttimmar utförts än föregående år. Färre ansökningar om hemtjänst än väntat har inkommit, i relation till ökningen av antalet äldre (och därmed demografiersättningen). Fler brukare undanber besök av hemtjänsten med anledning av coronapandemin. Under våren sades avtal med ett par utförare upp, vilket även bedöms ha påverkat antalet utförda hemtjänsttimmar.

Ersättningsnivån inom ytterområden har justerats uppåt efter beslut som fattades i juni. Beslutet omfattar hemtjänstinsatser som utförts i ytterområden från och med januari år 2020. Uppskattningen för denna kostnad var cirka 10 miljoner kronor, men utfallet visar på cirka 5 miljoner kronor, vilket utökat överskottet ytterligare inom hemtjänsten.

Vårdbostäder

Inom vårdboende bedöms ett underskott på cirka 17,5 miljoner kronor, vilket är högre än tidigare prognos. Detta beror på olika faktorer däribland OPI, extra ersättningar, samt ny enhet med korttidsplatser.

I tidigare prognoser förväntades OPI ligga på samma nivå som föregående år. OPI har nu fastställts och är högre än föregående år vilket utökat underskottet ytterligare inom vårdboende.

Uppskattningen för extra ersättningar har ökat sedan föregående rapportering och har därmed utökat underskottet inom vårdboende. Antalet extra ersättningar bedöms vara flera i år än 2019.

Beslut har tagits om att använda sju av tretton kohortplatser för korttidsvård med anledning av ökat behov från slutenvården. Med anledning av den rådande situationen har flera brukare valt att inte nyttja insatserna under coronapandemin vilket nu lett till att dessa brukare har mer akuta behov. Det finns ett större behov från ordinärt boende där brukare inte klarar sig hemma med hemtjänst. Ytterligare en anledning för öppnandet av enheten är på grund av att antalet utskrivningsklara ökar i en takt som inte går att hantera för tillfället. I dagsläget har kostnaden per vård dygn inte fastställts, därav har en hög kostnad prognostiserats för denna enhet och förklarar ett större underskott.

En osäkerhet kring betalningsansvar gentemot regionen kvarstår. I dialog med regionen framgår däremot att inget betalningsansvar uppstår under perioden mars-oktober år 2020. Betalningsansvar gentemot regionen uteblir under perioden eftersom det råder kvalitetsbrister i processen inom regionen. I denna prognos förväntas betalningsansvar uppstå under årets sista månader.

Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?

Inför år 2021 tillförs nämnden ytterligare ett riktat statsbidrag (55,5 miljoner kronor) varför de ekonomiska förutsättningarna finns för att bedriva verksamheten och utveckla den ytterligare. Utvecklingen av den rådande coronapandemin kommer påverka människors beteende och därmed ge effekter i verksamheterna och kan även ligga till grund för omställningar eller förändringar inom respektive verksamhet. Svårigheter kommer finnas att praktiskt genomföra alla typer av aktiviteter såsom ombyggnationer, utbildningar etcetera. Samtidigt som beredskap måste finnas för påverkan av coronapandemin. Sammantaget kan detta innebära att medlen ej kan nyttjas så att det ekonomiska överskottet ökar.

En annan osäkerhetsfaktor som även bedöms finnas kvar under år 2021 är betalningsansvar gentemot regionen. I dagsläget råder det fortfarande kvalitetsbrister i regionens process som gör att kommunen inte debiteras för de utskrivningsklara som finns. I dialog med regionen framgår att de arbetar ständigt med att förbättradas arbete för att kunna debitera kommunen framöver. Om regionen lyckas med sin process kommer detta ha en större påverkan för internbudgeten inom vårdboende.

OPI index har legat på en relativt stabil nivå åren 2016-2019. 2020 års nivå på 3% innebär att kostnaderna ökar mer än uppräknings av de ekonomiska ramarna. Detta påverkar nämndens ekonomi på sikt.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr	Redovisat jan-okt 2020 Utgifter	Redovisat jan-okt 2020 Inkomster	Prognos 2020 Utgifter	Prognos 2020 Inkomster	Prognos 2020 Netto	Investerings- ram 2020	Avvikelse
IT-system	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0
Licenser							
Kontorsutrustningar							
Summa investeringar	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0
<i>varav utgifter</i>							
<i>varav inkomster</i>							

Analys och kommentar

Prognosen för investeringar inom äldrenämnden förblir oförändrad.